

**PRIVALOMOJO SVEIKATOS DRAUDIMO FONDO BIUDŽETO LĖŠOMIS
FINANSUOJAMŲ (NEMOKAMŲ) ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PASLAUGŲ
TEIKIMO TVARKOS APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Privalomojo sveikatos draudimo fondo (toliau – PSDF) biudžeto lėšomis finansuojamų (nemokamų) asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja PSDF biudžeto lėšomis finansuojamų ambulatorinių asmens sveikatos priežiūros ir psichikos dienos stacionaro paslaugų teikimo tvarką viešojoje įstaigoje Utenos pirminės sveikatos priežiūros centre (toliau – Centras).

2. Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymu, Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymu, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. gruodžio 5 d. įsakymu Nr. V-943 „Dėl pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugų organizavimo ir apmokėjimo tvarkos aprašo bei pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugų ir bazinių kainų sąrašo tvirtinimo“, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. balandžio 8 d. įsakymu Nr. V-208 „Dėl būtiniosios medicinos pagalbos ir būtiniosios medicinos pagalbos paslaugų teikimo tvarkos bei masto patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008 m. gegužės 23 d. įsakymu Nr. V-483 „Dėl pirminės odontologinės priežiūros (pagalbos) paslaugų, kompensuojamų iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų, masto (sudėties) patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2012 m. rugsėjo 17 d. įsakymu Nr. V-861 „Dėl Pirminės ambulatorinės psichikos sveikatos priežiūros paslaugų teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1999 m. gegužės 27 d. įsakymas Nr. 256 „Dėl pirminio, antrinio ir tretinio lygių psichiatrijos paslaugų teikimo suaugusiesiems reikalavimų bei suaugusiųjų psichiatrijos dienos stacionaro paslaugų bazinių kainų tvirtinimo“, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. gruodžio 14 d. įsakymu Nr. V-1026 „Dėl Ambulatorinių slaugos paslaugų namuose teikimo reikalavimų ir šių paslaugų apmokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Lietuvos medicinos norma MN 14:2019 „Šeimos gydytojas“, Lietuvos medicinos norma MN 76:2021 „Vidaus ligų gydytojas“, Lietuvos medicinos norma MN 66:2018 „Vaikų ligų gydytojas“, Lietuvos medicinos norma MN 74:2018 „Gydytojas chirurgas“, Lietuvos medicinos norma MN 64:2018 „Gydytojas akušeris ginekologas“, Lietuvos medicinos norma MN 42:2015 „Gydytojas odontologas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, Lietuvos medicinos norma MN 28:2019 „Bendrosios praktikos slaugytojas“, Lietuvos medicinos norma MN 57:2011 „Bendruomenės slaugytojas. teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, Lietuvos medicinos norma MN 40:2021 „Akušeris“, Lietuvos medicinos norma MN 24:2017 „Gydytojo odontologo padėjėjas“ ir Lietuvos medicinos norma MN 35:2019 „Burnos higienistas“.

3. Centras yra sudaręs sutartį su Panevėžio teritorine ligonių kasa dėl PSDF biudžeto lėšomis apmokamų paslaugų teikimo, pagal kurią pacientams, apdraustiems privalomuoju sveikatos draudimu (išskyrus būtiniosios pagalbos atvejus), Centre teikiamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų kaina apmokama PSDF biudžeto lėšomis pagal teritorinės ligonių kasos nurodytą paslaugų nomenklatūrą ir bazines kainas.

4. Centre teikiamos PSDF biudžeto lėšomis finansuojamos (nemokamos) asmens sveikatos priežiūros paslaugos:

- 4.1. šeimos gydytojo (arba vidaus ligų gydytojo, vaikų ligų gydytojo, gydytojo akušerio ginekologo ir gydytojo chirurgo kartu) komandos paslaugos;
- 4.2. ambulatorinės slaugos paslaugos namuose (toliau – ASPN);
- 4.3. pirminės ambulatorinės odontologinės asmens sveikatos priežiūros paslaugos;
- 4.4. pirminės ambulatorinės psichikos sveikatos priežiūros paslaugos;
- 4.5. psichikos dienos stacionaro paslaugos.
5. PSDF biudžeto lėšomis finansuojamos (nemokamos) pirminės ambulatorinės šeimos gydytojo (arba vidaus ligų gydytojo, vaikų ligų gydytojo, gydytojo akušerio ginekologo ir gydytojo chirurgo kartu) komandos ir pirminės ambulatorinės odontologinės asmens sveikatos priežiūros paslaugos teikiamos prisirašiusiems prie Centro gydytojų ir draustiems privalomuoju sveikatos draudimu asmenims (išskyrus būtiniosios medicinos pagalbos atvejus).
6. PSDF biudžeto lėšomis finansuojamos (nemokamos) ASPN paslaugos teikiamos prisirašiusiems prie Centro gydytojų asmenims bei asmenims, prisirašiusiems prie kitų gydymo įstaigų, kurios yra sudarę su Centru sutartį dėl ASPN teikimo, draustiems privalomuoju sveikatos draudimu ir turintiems šeimos gydytojo siuntimą (forma 027/a).
7. PSDF biudžeto lėšomis finansuojamos (nemokamos) pirminės ambulatorinės psichikos sveikatos priežiūros paslaugos teikiamos prisirašiusiems prie Psichikos sveikatos centro ir draustiems privalomuoju sveikatos draudimu asmenims (išskyrus būtiniosios medicinos pagalbos atvejus).
8. PSDF biudžeto lėšomis finansuojamos (nemokamos) psichikos dienos stacionaro paslaugos teikiamos privalomuoju sveikatos draudimu draustiems asmenims, turintiems šeimos gydytojo, gydytojo psichiatro ar psichiatrijos stacionare gydžiusio gydytojo siuntimą (forma 027/a). Psichikos dienos stacionaro paslaugos teikiamos visiems Lietuvos gyventojams.
9. Aprašu privalo vadovautis visi Centro sveikatos priežiūros specialistai, teikiantys sveikatos priežiūros paslaugas.

II SKYRIUS

PSDF BIUDŽETO LĖŠOMIS FINANSUOJAMŲ (NEMOKAMŲ) ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PASLAUGŲ APIMTYS

10. Šeimos gydytojo komandos teikiamos paslaugos – tai nespecializuotų asmens sveikatos priežiūros paslaugų, teikiamų pagal Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro patvirtintas šeimos gydytojo, vidaus ligų gydytojo, vaikų ligų gydytojo, gydytojo chirurgo, gydytojo akušerio ginekologo, bendrosios praktikos slaugytojo, bendruomenės slaugytojo, akušerio ir slaugytojo padėjėjo medicinos normas, ambulatorinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje (t. y. įstaigoje, neteikiančioje stacionariųjų asmens sveikatos priežiūros paslaugų) ir pacientų namuose, kompleksas.
11. Centre teikiamos šeimos gydytojo komandos paslaugos:
 - 11.1. būtinoji medicinos pagalba;
 - 11.2. ligų diagnostika ir gydymas (paciento fizinės būklės, tyrimų duomenų, dažniausiai pasitaikančių ligų pagrindinių simptomų bei sindromų, komplikacijų įvertinimas, šių ligų profilaktikos priemonių paskyrimas ir pan.);
 - 11.3. nepriskirtais šeimos gydytojo kompetencijai atvejais siuntimų konsultuotis ir gydytis pas atitinkamos srities specialistą išrašymas;
 - 11.4. medicininei reabilitacijai ir sanatoriniam (antirecidyviniam) gydymui siuntimų išdavimas;
 - 11.5. receptų vaistams ir/ar medicinos prekėms išrašymas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;
 - 11.6. laikinojo nedarbingumo, nėštumo ir gimdymo atostogų pažymėjimų išdavimas;
 - 11.7. siuntimų į Neįgalumo ir darbingumo lygio nustatymo tarnybą išrašymas;
 - 11.8. profilaktinių sveikatos tikrinimų vykdymas (pagal Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gegužės 31 d. įsakymą Nr. 301 „Dėl profilaktinių sveikatos tikrinimų sveikatos priežiūros įstaigose”);
 - 11.9. sveikatos priežiūros paslaugų teikimas pacientams jų namuose;

11.10. profilaktiniai vaikų ir suaugusiųjų skiepijimai nuo užkrečiamųjų ligų teisės aktu nustatyta tvarka;

11.11. slaugos procedūrų atlikimas: injekcijų į raumenis, poodį, veną atlikimas, arterinio kraujo spaudimo matavimas netiesioginiu būdu, elektrokardiogramos užrašymas ir įvertinimas, kraujo paėmimas tyrimams, šeimos gydytojo normai priskirtų laboratorinių tyrimų atlikimas (žr. 1 priedas), žaizdų tvarstymas, nekomplikuotų pragulų gydymas ir profilaktika, lūžusių kaulų imobilizavimas įtvarais, skrandžio plovimas, svetimkūnių pašalinimas iš ausies išorinės landos ir kt.;

11.12. ambulatorinių asmens sveikatos priežiūros paslaugų, už kurias Centrai mokamas skatinamasis priedas, teikimas, pagal Sveikatos apsaugos ministro 2005 m. gruodžio 5 d. įsakymu Nr. V-943 „Dėl pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugų organizavimo ir apmokėjimo tvarkos aprašo bei pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugų ir bazinių kainų sąrašo tvirtinimo“ patvirtinto Pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugų organizavimo ir apmokėjimo tvarkos aprašo bei pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugų ir bazinių kainų sąrašą bei pagal sutartį su Panevėžio TLK (žr. 2 priedas).

11.13. Prevencinių programų vykdymas (žr. 3 priedas):

11.13.1. atrankinės mamografinės patikros dėl krūties vėžio programa;

11.13.2. gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencinių priemonių programa;

11.13.3. priešinės liaukos vėžio ankstyvosios diagnostikos programa;

11.13.4. asmenų, priskirtų širdies ir kraujagyslių ligų didelės rizikos grupei, atrankos ir prevencijos programa;

11.13.5. storosios žarnos vėžio ankstyvosios diagnostikos programa.

12. ASPN paslaugos – tai specialistų komandos, susidedančios iš bendruomenės slaugytojo, slaugytojo padėjėjo ir kineziterapeuto, pagal Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. gruodžio 14 d. įsakymu Nr. V-1026 „Dėl Ambulatorinių slaugos paslaugų namuose teikimo reikalavimų ir šių paslaugų apmokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtintą Ambulatorinių slaugos paslaugų namuose teikimo reikalavimų ir šių paslaugų apmokėjimo tvarkos aprašą teikiamos asmens sveikatos priežiūros paslaugos pacientų namuose, siekiant užtikrinti slaugos paslaugų tęstinumą.

13. Centre teikiamos ASPN paslaugos:

13.1. Slaugos procedūros gydytojui paskirus:

13.1.1. injekcija (į raumenis, poodį, odą);

13.1.2. injekcija į veną;

13.1.3. lašinės sistemos prijungimas (adata / intraveniniu kateteriu) ir priežiūra;

13.1.4. šlapimo pūslės kateterizavimas, kateterio pašalinimas ir priežiūra;

13.1.5. žarnyno valymas klizma;

13.1.6. siūlų išėmimas;

13.1.7. drenų priežiūra;

13.1.8. dirbtinių kūno angų (stomų) priežiūra;

13.1.9. zondo įterpimas ir priežiūra;

13.1.10. kraujo paėmimas tyrimams;

13.1.11. šlapimo paėmimas vienkartinio kateteriu laboratoriniam ištyrimui;

13.1.12. skreplių paėmimas laboratoriniam ištyrimui;

13.1.13. akispūdžio matavimas;

13.1.14. elektrokardiogramos (EKG) užrašymas.

13.2. Opų, pragulų ir žaizdų priežiūra (gydytojui paskyrus):

13.2.1. trofinių opų ir (ar) kitų žaizdų priežiūra;

13.2.2. pragulų priežiūra.

13.3. Savarankiškos slaugytojo paslaugos:

13.3.1. arterinio kraujo spaudimo matavimas;

13.3.2. funkcinio deguonies prisotinimo žmogaus arteriniame kraujyje matavimas;

13.3.3. pulso skaičiavimas;

13.3.4. kūno temperatūros matavimas;

- 13.3.5. kvėpavimo dažnio skaičiavimas;
- 13.3.6. vaistų vartojimo administravimas (valdymas ir stebėseną);
- 13.3.7. asmens higiena ir naudojimas pagalbinėmis slaugos priemonėmis;
- 13.3.8. pragulų profilaktikos mokymas;
- 13.3.9. enterinis maitinimas;
- 13.3.10. konsultavimas slaugos, sveikos gyvensenos, ligų ir komplikacijų prevencijos klausimais;
- 13.3.11. rekomendacijų psichikos sveikatos slaugos klausimais teikimas.
- 13.4. Asmens higienos paslaugos:
 - 13.4.1. asmens higienos paslauga gulinčiam pacientui;
 - 13.4.2. gulinčio paciento maudymas lovoje;
 - 13.4.3. maudymas duše / vonioje, kai nėra šios procedūros kontraindikacijų;
 - 13.4.4. kojų priežiūra;
 - 13.4.5. galvos plaukų priežiūra;
 - 13.4.6. sauskelnių keitimas.
- 13.5. Gleivių išsiurbimo paslauga (būtinąs stacionaro gydytojo siuntimas).
- 14. Pirminės ambulatorinės odontologinės asmens sveikatos priežiūros paslaugos – tai nespecializuotų pirminės odontologinės asmens sveikatos priežiūros paslaugų, teikiamų gydytojo odontologo ir burnos higienisto kartu su gydytojo odontologo padėjėju arba be jo, pagal atitinkamas medicinos normas, paslaugų kompleksas. Išlaidos apmokamos PSDF biudžeto lėšomis ir teikiamos be papildomo mokesčio, išskyrus odontologinių medžiagų ir priemonių kainas. Vaikams ir vyresniems, besimokantiems dieninėse bendrojo lavinimo mokyklose, profesinių mokyklų dieniniuose skyriuose, bet ne ilgiau iki jiems sukanka 24 metai, ir socialiai remtiniems asmenims, kai jie pateikia Savivaldybės administracijos Socialinės paramos ir sveikatos priežiūros skyriaus pažymą apie gaunamą socialinę pašalpą, odontologinės paslaugos teikiamos nemokamai.
- 15. Centre teikiamos pirminės ambulatorinės odontologinės asmens sveikatos priežiūros paslaugos:
 - 15.1. būtinoji medicinos pagalba;
 - 15.2. vaikų dantų ėduonies profilaktika;
 - 15.3. sąkandžio anomalijų išaiškinimas ir profilaktika;
 - 15.4. dantų ėduonies gydymas;
 - 15.5. pulpito (išskyrus dantų kanalų kalcifikaciją ir vidinę rezorbciją) gydymas;
 - 15.6. apikalinio periodontito (išskyrus dantų kanalų pergydymą) gydymas;
 - 15.7. nesisteminės kilmės nekariozinių dantų ligų gydymas;
 - 15.8. dantų akmenų virš dantenų ir po jomis nuėmimas;
 - 15.9. gingivito gydymas;
 - 15.10. liežuvio bei burnos gleivinės ligų diagnozavimas ir gydymas po specialisto konsultacijos;
 - 15.11. ikivėžinių ligų įtarimas;
 - 15.12. premedikacijos ir vietinės nejautros atlikimas;
 - 15.13. dantų ir dantų šaknų traukimas;
 - 15.14. ūmių odontologinės kilmės žandikaulių uždegimų (periostito, alveolito, perikoronarito) diagnozavimas ir gydymas;
 - 15.15. seilių liaukų ir veido žandikaulių srities limfinės sistemos ligų diagnozavimas ir gydymas po specialisto konsultacijos;
 - 15.16. laikinų įtvarų uždėjimas gydant dantų traumas;
 - 15.17. pirmosios pagalbos suteikimas ištikus žandikaulių traumai ir gydymas po specialisto konsultacijos;
 - 15.18. danties vainiko lūžimo gydymas;
 - 15.19. danties išnirimo (išskyrus visišką danties išnirimą) gydymas;
 - 15.20. kaltinių nenuimamų dantų protezų nuėmimas.

16. Pirminės ambulatorinės psichikos sveikatos priežiūros paslaugos – tai kvalifikuotų pirminės ambulatorinės psichikos sveikatos priežiūros paslaugų, teikiamų asmens sveikatos priežiūros įstaigose, atitinkančiose psichikos sveikatos centrums keliamus reikalavimus, kompleksas. Paslaugas teikia medikų komanda, kurią sudaro gydytojas psichiatras, psichikos sveikatos slaugytojas, socialinis darbuotojas ir medicinos psychologas.

17. Centre teikiamos pirminės ambulatorinės psichikos sveikatos priežiūros paslaugos:

- 17.1. būtinąją medicinos pagalbą;
- 17.2. psichiatrinių krizių intervenciją;
- 17.3. pirminis asmens psichikos sveikatos būklės patikrinimas;
- 17.4. psichologinė pagalba;
- 17.5. psichofarmakoterapija;
- 17.6. asmens, šeimos konsultavimas;
- 17.7. psichiatrinė abilitacija;
- 17.8. pirminio lygio priklausomybės ligų gydymas ir reabilitacija;
- 17.9. psichikos sveikatos slauga, socialinė pagalba;
- 17.10. lėtiniais psichikos ir elgesio sutrikimais sergančių pacientų priežiūra;
- 17.11. profilaktiniai sveikatos tikrinimai;
- 17.12. nedarbingumo pažymėjimų išdavimas;
- 17.13. nepriskirtų kompetencijai, taip pat visų neaiškių atvejų siuntimas pas antrinio ar tretinio lygio specialistus ambulatorinėms ar stacionarinėms paslaugoms gauti;
- 17.14. psichikos sveikatos priežiūros paslaugų teikimas pacientų namuose;
- 17.15. asmenų siuntimas dėl neįgalumo, darbingumo lygio ir specialiųjų poreikių nustatymo teisės aktų nustatyta tvarka;
- 17.16. medicininių indikacijų ir kontraindikacijų nustatymas dėl asmenų apgyvendinimo socialinės globos įstaigoje;
- 17.17. asmenų, kuriems teismo sprendimu taikomos priverčiamosios medicinos priemonės, ambulatorinė stebėseną.

18. Psichikos dienos stacionaras – tai į individualius paciento poreikius orientuotas medicininių, psichoterapinių ir socialinių paslaugų, teikiamų gydytojo psichiatro, medicinos psichologo, psichikos sveikatos slaugytojo, socialinio darbuotojo ir kineziterapeuto, pagal atitinkamas medicinos normas, kompleksas, skatinantis pacientų socializaciją, stiprinantis žmonių su psichikos negalia gebėjimą prisitaikyti aplinkoje ir padedantis jiems integruotis į visuomenę.

19. Psichikos dienos stacionare gydomi sutrikimai/ligos:

- 19.1. organiniai ir simptominiai psichikos sutrikimai;
- 19.2. psichikos ir elgesio sutrikimai vartojant psichoaktyvias medžiagas;
- 19.3. šizofrenija, šizotipinis ir kliesesiniai sutrikimai;
- 19.4. nuotaikos (afektiniai) sutrikimai;
- 19.5. neuroziniai, stresiniai ir somatoforminiai sutrikimai;
- 19.6. elgesio sutrikimų sindromai, susiję su fiziologiniais sutrikimais ir fiziniais faktoriais;
- 19.7. suaugusiojo asmenybės ir elgesio sutrikimai;
- 19.8. protinis atsilikimas;
- 19.9. psichologinės raidos sutrikimai;
- 19.10. elgesio ir emocijų sutrikimai, prasidedantys vaikystėje ir paauglystėje.

20. Psichikos dienos stacionare teikiamos paslaugos:

- 20.1. gydytojo psichiatro konsultacija;
- 20.2. psichologinis ir psichosocialinis konsultavimas (individualus ir šeimos narių);
- 20.3. konsultavimas ir mokymas susijęs su individualia priežiūra ir savarankiška veikla;
- 20.4. psichofarmakoterapija;
- 20.5. audiovizualinė relaksacija;
- 20.6. kvapų terapija;
- 20.7. šviesos ir spalvų terapija;
- 20.8. meno terapija;

- 20.9. kompiuterinio raštingumo mokymai;
- 20.10. darbo terapija (mezgimo, nėrimo, siuvimo, lipdymo ir kitų rankdarbių);
- 20.11. judesio rehabilitacija;
- 20.12. socialinių įgūdžių lavinimas.

21. Būtinoji medicinos pagalba teikiama vadovaujantis Būtiniosios medicinos pagalbos ir būtiniosios medicinos pagalbos paslaugų teikimo tvarka bei mastu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministro 2004 m. balandžio 8 d. įsakymu Nr.V-208 „Dėl būtiniosios medicinos pagalbos ir būtiniosios medicinos pagalbos paslaugų teikimo tvarkos bei masto patvirtinimo“ (žr. 4 ir 5 priedai).

III SKYRIUS

PSDF BIUDŽETO LĖSOMIS FINANSUOJAMŲ (NEMOKAMŲ) ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PASLAUGŲ TEIKIMO TVARKA

22. PSDF biudžeto lėšomis finansuojamų (nemokamų) pirminės ambulatorinės sveikatos priežiūros paslaugų teikimo sąlyga – registracija pas gydytoją.

23. PSDF biudžeto lėšomis finansuojamų (nemokamų) ASPN paslaugų teikimo sąlygas – šeimos gydytojo siuntimas (forma Nr. 027/a.).

24. PSDF biudžeto lėšomis finansuojamų (nemokamų) psichikos dienos stacionaro paslaugų teikimo sąlyga - šeimos gydytojo, gydytojo psichiatro ar psichiatrijos stacionare gydžiusio gydytojo siuntimas (forma Nr. 027/a.).

25. Prieš teikiant paslaugas, medicinos registratorius išsiaiškina, ar pacientas turi teisę gauti PSDF biudžeto lėšomis finansuojamas (nemokamas) pirminės ambulatorinės sveikatos priežiūros paslaugas, t. y. pagal paciento pateiktus tapatybę patvirtinančius dokumentus patikrina jo draustumą Lietuvos Respublikos draudžiamųjų privalomuoju sveikatos draudimu registre ir ar asmuo yra įrašytas į Centro ar Psichikos sveikatos centro (jei teikiamos pirminės ambulatorinės psichikos sveikatos centro paslaugos) aptarnaujamų gyventojų sąrašą (išskyrus būtiniosios medicinos pagalbos atvejus). Paslaugoms, kurioms būtinas siuntimas, registratorius paprašo pateikti gydytojo siuntimą (forma 027/a.).

26. Būtinoji pagalba teikiama nemokamai:

26.1. visiems nuolatiniais šalies gyventojams, neatsižvelgiant į jų draustumą;

26.2. laikinai Lietuvos Respublikoje gyvenantiems ir teisėtai dirbantiems užsieniečiams;

26.3. Europos Sąjungos, Europos Ekonominės Erdvės, Šveicarijos ir Jungtinės Karalystės šalių piliečiams, laikinai viešintiems mūsų šalyje, pateikus Europos sveikatos draudimo kortelę (toliau - ESDK) arba sertifikatą, laikinai pakeičiantį ESDK, arba kitą galiojančią sveikatos draudimo sutartį.

27. Gydytojui nustačius, kad paciento būklė neatitinka būtiniosios pagalbos kriterijų, sveikatos priežiūros paslaugos, nedraustiems privalomuoju sveikatos draudimu gyventojams, yra mokamos.

28. Visos PSDF biudžeto lėšomis finansuojamos (nemokamos) procedūros, tyrimai, išskyrus arterinio kraujospūdžio pamatavimą, atliekami tik pagal gydytojų nukreipimus.

29. Tyrimai profilaktiniais tikslais atliekami ne dažniau kaip kartą metuose, jeigu profilaktinius tyrimus reglamentuojantis įsakymas (Sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gegužės 31 d. įsakymas Nr. 301 „Dėl profilaktinių sveikatos tikrinimų sveikatos priežiūros įstaigose“) nenumato kitaip arba atlikto tyrimo rezultatai neatitinka normos. Šiuo atveju apie pakartotinio tyrimo indikacijas sprendžia gydantis gydytojas.

30. Tyrimų kiekis diagnostikos tikslais arba susirgimo gydymo kontrolės tikslais neribojamas, tačiau apie jų poreikį sprendžia tik gydantis gydytojas (pačių pacientu pageidavimu atliekami tyrimai yra mokami ir jiems nebūtinai gydytojo nukreipimas, jeigu tas tyrimas neturi įtakos paciento būklei).

IV SKYRIUS
PSDF BIUDŽETO LĖŠOMIS FINANSUOJAMŲ (NEMOKAMŲ) ASMENS
SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PASLAUGŲ TEIKIMO DOKUMENTACIJOS PILDYMAS

31. Teikiant asmens sveikatos priežiūros paslaugas, asmens sveikatos priežiūros specialistai (pagal kompetenciją), privalo jas aprašyti medicininiuose dokumentuose, juos pildyti tiksliai ir įskaitomai, laikantis teisės aktų reikalavimų. Šiuose dokumentuose aprašyti apdraustojo būklę, nurodyti paslaugos teikimo vietą, datą ir laiką, skirtus tyrimus, jų rezultatus, gydymą (kompensuojamųjų vaistų receptų numerius, vaisto pavadinimą, stiprumą, dozuotę, vartojimo būdą, gydymo kurso pabaigos datą ir/arba medicinos pagalbos priemonių pavadinimą, matmenis ar kitus duomenis, jei jų yra, naudojimo būdą ir naudojimo kurso pabaigos datą), diagnozę, siuntimą pas gydytojus specialistus ir į kitas asmens sveikatos priežiūros įstaigas (būtina nurodyti siuntimo tikslą).

32. Gydytojas, teikiantis skubiąją medicinos pagalbą, privalo raštu įforminti skubiosios pagalbos atvejį paciento medicinos dokumentuose (asmens sveikatos istorijoje (forma 025/a) ir, jei reikia, medicinos dokumentų išrašė/siuntime (forma 027/a)), išsamiai aprašyti paciento būklę, atitinkamai motyvuoti, vadovaudamasis visomis Skubiosios medicinos pagalbos masto lentelės skiltimis ir pagrįsdamas skubiosios pagalbos teikimo indikacijas, nurodydamas pagalbos teikimo laiką (pradžią ir pabaigą) ir priskirdamas skubiosios pagalbos paslaugas atitinkamai kategorijai bei aprašydamas taikytus tyrimo ir gydymo metodus.

33. Gydytojai ir kiti sveikatos priežiūros specialistai privalo suvesti duomenis, susijusius su pacientų sveikata ir jos priežiūra, į Elektroninės sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacinę sistemą (toliau – ESPBI IS).

34. Sveikatos statistikas privalo teisės aktų nustatyta tvarka įvesti duomenis apie praėjusį mėnesį suteiktas asmens sveikatos priežiūros paslaugas į privalomojo sveikatos draudimo informacinę sistemą „Sveidra“ ir pateikti Panevėžio TLK atsiskaitymo už suteiktas paslaugas ataskaitas iki kiekvieno mėnesio 10 d.

35. Vyriausiasis buhalteris privalo pateikti Panevėžio TLK sąskaitas už ataskaitiniu laikotarpiu (kalendorinis mėnesis) suteiktas asmens sveikatos priežiūros paslaugas iki kiekvieno mėnesio 10 d.

V SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

36. Aprašas keičiamas, papildomas ar pripažįstamas netekusiu galios Centro direktoriaus įsakymu.

37. Aprašas skelbiamas Centro interneto svetainėje ir Centro informaciniuose stenduose.

PSDF BIUDŽETO LĖŠOMIS FINANSUOJAMI (NEMOKAMI) TYRIMAI

Eil. Nr.	Tyrimo pavadinimas
1.	Šeimos gydytojas, jei to reikia, gali paskirti nemokamai atlikti šiuos tyrimus:
1.1.	Bendrą kraujo tyrimą
1.2.	Lipidogramą
1.3.	Kalio
1.4.	Natrio
1.5.	Kreatinino
1.6.	Alanininės aminotransferazės
1.7.	Asparagininės aminotransferazės
1.8.	Šarminės fosfatazės
1.9.	Bilirubino
1.10.	Gliukozės
1.11.	Šlapimo rūgštis
1.12.	Bendrą šlapimo tyrimą
1.13.	Albumino/kreatinino santykio šlapime tyrimą
1.14.	C-reaktyvinio baltymo
1.15.	Eritrocitų nusėdimo greičio (ENG)
1.16.	Skydliaukės funkcijos tyrimą (TTH)
2.	Tam tikrais atvejais šeimos gydytojas gali skirti nemokamai atlikti šiuos tyrimus:
2.1.	Glikolizinto hemoglobino tyrimą
2.2.	Gliukozės tolerancijos testą
2.3.	Kraujo krešumo tyrimus (protrombino laiką, tarptautinį normalizuotą santykį, aktyvinto dalinio tromboplastino laiką)
2.4.	Prostatos specifinį antigeną (taip pat ir pacientams po radikalaus priešinės liaukos vėžio gydymo)
2.5.	Kraujo grupės ir Rh faktoriaus tyrimus
2.6.	Sifilio (RPR) ir specifinį (treponeminį) tyrimą su T. pallidum antigenų (TPHA) tyrimu
2.7.	Tyrimus dėl virusinio hepatito B ir C
2.8.	Šlapimo paselį
2.9.	Žmogaus imunodeficito viruso testą (ŽIV)
2.10.	A grupės beta hemolizinio streptokoko greito nustatymo testą
2.11.	Slapto kraujavimo išmatose testą
2.12.	Tuberkulino mėginį
2.13.	Onkocitologinį gimdos kaklelio tepinėlį
2.14.	Koprogramą
2.15.	Ginekologinį tepinėlį iš makšties ir gimdos kaklelio
2.16.	Enterobiozės tyrimą
2.17.	Elektrokardiografiją
2.18.	Spirometriją maksimalaus iškvėpimo srovės greičiui (PEF), forsuoto tūrio per pirmą sekundę (FEV1) ir forsuotos gyvybinės plaučių talpos (FVC) reikšmėms vertinti
2.19.	Pulsoksimetriją

SKATINAMOSIOS PASLAUGOS

Eil. Nr.	Pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugos, už kurias mokamas skatinamasis priedas
1.	Kraujo krešumo sistemos būklės ištyrimo ir įvertinimo paslauga (įskaitant tyrimo paėmimą)
2.	Glikozilinto hemoglobino nustatymo paslauga:
2.1.	glikozilinto hemoglobino nustatymas (įskaitant kraujo paėmimą), kai atlikto tyrimo rezultato reikšmė yra 7 procentai arba mažesnė (pacientams, kurie negydomi insulinu)
2.2.	glikozilinto hemoglobino nustatymas (įskaitant kraujo paėmimą), kai atlikto tyrimo rezultato reikšmė yra didesnė nei 7 procentai (pacientams, kurie negydomi insulinu)
2.3.	glikozilinto hemoglobino nustatymas (įskaitant kraujo paėmimą), kai atlikto tyrimo rezultato reikšmė yra 7,5 procentai arba mažesnė (pacientams, kurie gydomi insulinu)
2.4.	glikozilinto hemoglobino nustatymas (įskaitant kraujo paėmimą), kai atlikto tyrimo rezultato reikšmė yra didesnė nei 7,5 procentai (pacientams, kurie gydomi insulinu)
3.	Ankstyvoji piktybinių navikų diagnostika
4.	Fiziologinio nėštumo priežiūra:
4.1.	pirmas ir antras gydytojo vizitai (mokama už kiekvieną vizitą)
4.2.	pirmas ir antras akušerio vizitai (mokama už kiekvieną vizitą)
4.3.	trečias–šeštas gydytojo vizitai (mokama už kiekvieną vizitą)
4.4.	trečias–šeštas akušerio vizitai (mokama už kiekvieną vizitą)
4.5.	septintas gydytojo vizitas
4.6.	septintas akušerio vizitas
4.7.	nėščiosios kraujo grupės pagal ABO antigenus ir rezus Rh (D) priklausomybės faktoriaus nustatymas
4.8.	nėščiosios Rh antikūnų nustatymas netiesioginiu Kumbso metodu, kai moters Rh neigiama, o vyro Rh teigiama kraujo grupė
4.9.	nėščiosios kraujo tyrimas dėl sifilio (RPR)
4.10.	nėščiosios kraujo tyrimas dėl ŽIV antikūnų
4.11.	gliukozės tolerancijos mėginio atlikimas nėščiajai
4.12.	nėščiosios kraujo tyrimas dėl hepatito B (HBsAg)
4.13.	nėščiosios šlapimo pasėlio tyrimas besimptomei bakteriurijai nustatyti
4.14.	nėščiosios šlapimo pasėlio tyrimas besimptomei bakteriurijai nustatyti ir antibiotikogramos atlikimas
5.	Vaikų iki 1 metų sveikatos priežiūra:
5.1.	naujagimių priežiūra mieste (pirmas ir antras gydytojo vizitai)
5.2.	naujagimių priežiūra kaime (pirmas ir antras gydytojo vizitai)
5.3.	naujagimių priežiūra mieste (pirmas–ketvirtas slaugytojo ar akušerio vizitai,)
5.4.	naujagimių priežiūra kaime (pirmas–ketvirtas slaugytojo ar akušerio vizitai)
5.5.	1–6 mėn. vaikų priežiūra (trečias–aštuntas gydytojo vizitai)
5.6.	1–6 mėn. vaikų priežiūra (penktas–dešimtas slaugytojo vizitai)

5.7.	7–12 mėn. vaikų priežiūra (devintas–dešimtas gydytojo vizitai)
5.8.	7–12 mėn. vaikų priežiūra (vienuoliktas–dvyliktas slaugytojo vizitai)
6.	Neįgaliųjų sveikatos priežiūra:
6.1.	gydytojo vizitas į namus (mieste)
6.2.	gydytojo vizitas į namus (kaime)
6.3.	slaugytojo vizitas į namus (mieste)
6.4.	slaugytojo vizitas į namus (kaime)
6.5.	gydytojo psichiatro vizitas į namus (mieste)
6.6.	gydytojo psichiatro vizitas į namus (kaime)
6.7.	psichikos sveikatos slaugytojo vizitas į namus (mieste)
6.8.	psichikos sveikatos slaugytojo vizitas į namus (kaime)
7.	Vaikų imunoprofilaktika:
7.1.	gydytojo paslauga (skyrimas)
7.2.	slaugytojo ar akušerio paslauga (atlikimas)
7.3.	slaugytojo ar akušerio paslauga (skyrimas ir atlikimas)
8.	Vaiko paruošimas ikimokyklinio ugdymo įstaigai, priešmokyklinio ugdymo įstaigai arba moksleivio paruošimas mokyklai:
8.1.	gydytojo paslauga
8.2.	slaugytojo paslauga
9.	Moksleivių paruošimas mokyklai:
9.1.	gydytojo odontologo paslauga, teikiama pagal Lietuvos medicinos normą MN 42:2015 „Gydytojas odontologas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtintą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2015 m. lapkričio 5 d. įsakymu Nr. V-1252 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 42:2015 „Gydytojas odontologas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“
9.2.	gydytojo odontologo padėjėjo paslauga
9.3.	burnos higienisto paslauga, teikiama pagal Lietuvos medicinos normą MN 35:2019 „Burnos higienistas“, patvirtintą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2012 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. V-1208 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 35:2019 „Burnos higienistas“ patvirtinimo“
10.	Slaugos personalo procedūros namuose:
10.1.	kraujo paėmimas tirti (mieste)
10.2.	kraujo paėmimas tirti (kaime)
10.3.	pragulų priežiūra (mieste)
10.4.	pragulų priežiūra (kaime)
10.5.	lašelinė infuzija (mieste)
10.6.	lašelinė infuzija (kaime)
11.	Būtiniosios medicinos pagalbos teikimas:
11.1.	būtiniosios medicinos pagalbos teikimas apdraustiesiems privalomuoju sveikatos draudimu, neįtrauktiems į prirašytą prie PAASP įstaigos gyventojų sąrašą, ir neapdraustiesiems privalomuoju sveikatos draudimu asmenims, nuolat gyvenantiems Lietuvoje
11.2.	būtiniosios medicinos pagalbos teikimas Europos Sąjungos šalių apdraustiesiems, pateikusiems vieną iš šių dokumentų: Europos sveikatos draudimo kortelę, ją pakeičiantį sertifikatą, E123 formos pažymą arba dokumentą DA1

11.3.	būtiniosios odontologinės pagalbos teikimas apdraustiesiems, neįtrauktiems į prirašytą prie PAASP įstaigos gyventojų sąrašą, ir neapdraustiesiems privalomuoju sveikatos draudimu asmenims, nuolat gyvenantiems Lietuvoje
11.4.	būtiniosios odontologinės pagalbos teikimas Europos Sąjungos šalių apdraustiesiems, pateikusiems vieną iš šių dokumentų: Europos sveikatos draudimo kortelę, ją pakeičiantį sertifikatą, E123 formos pažymą arba dokumentą DA1
11.5.	būtiniosios medicinos pagalbos teikimas apdraustiesiems privalomuoju sveikatos draudimu, neįtrauktiems į prirašytą prie PAASP įstaigos gyventojų sąrašą, ir neapdraustiesiems privalomuoju sveikatos draudimu asmenims, nuolat gyvenantiems Lietuvoje
12.	Asmenų, kuriems taikomas pakaitinis palaikomasis gydymas metadonu ar buprenorfinu, kraujo tyrimai:
12.1.	serologinio sifilio atrankos testo (toliau – RPR) atlikimas
12.2.	T. pallidum hemagliutinacijos testo atlikimas (jei RPR testo rezultatas buvo teigiamas)
12.3.	žmogaus imunodeficito viruso (toliau – ŽIV) serologinio testo atlikimas (testas neatliekamas, jei pacientui buvo diagnozuota ŽIV liga)
13.	Asmenų, kuriems taikomas pakaitinis gydymas metadonu, priežiūra
14.	Kraujo tyrimai, atliekami prieš planinę invazinę ir (ar) intervencinę procedūrą:
14.1.	protrombino laiko (PL) ir tarptautinio normalizacijos santykio (TNS) nustatymas
14.2.	aktyvinto dalinio tromboplastino laiko (ADTL) nustatymas
14.3.	kraujo grupės pagal ABO antigenus ir rezus Rh (D) priklausomybės faktoriaus nustatymas
15.	Tuberkulino mėginio (Mantu mėginio) atlikimas 7 metų vaikams ir rizikos grupių vaikams
16.	Asmenų, priskiriamų rizikos grupei, skiepijimas gripo vakcina:
16.1.	gydytojo paslauga
16.2.	slaugytojo paslauga
16.3.	slaugytojo ar akušerio paslauga (skyrimas ir atlikimas)
17.	A grupės beta hemolizinio streptokoko antigeno nustatymo greitojo testo atlikimas 2–7 metų vaikams, susirgusiems viršutinėmis kvėpavimo takų infekcinėmis ligomis
18.	Sergančio tuberkulioze asmens išgydymas
19.	Vaikų nuolatinių krūminių dantų dengimas silantinėmis medžiagomis:
19.1.	vieno danties dengimas silantais
19.2.	dviejų dantų dengimas silantais
19.3.	trijų dantų dengimas silantais
19.4.	keturių dantų dengimas silantais
20.	Savižudybės krizę išgyvenančių asmenų psichosocialinis vertinimas
21.	Pirminės psichologinės-psichoterapinės intervencijos:
21.1.	individuali
21.2.	grupinė
21.3.	šeimos
22.	Ankstyvasis alkoholio vartojimo rizikos įvertinimas
23.	Vaiko psichomotorinės raidos įvertinimas
24.	Šeimos gydytojo (arba vidaus ligų gydytojo, vaikų ligų gydytojo, akušerio ginekologo ir chirurgo kartu) paslaugos, teikiamos pacientams, neturintiems teisės į valstybės laiduojamą (nemokamą) asmens sveikatos priežiūrą, dėl įtariamos ir (arba) diagnozuotos COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos)